

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

*«Особливості психологічного благополуччя
особистості у період ранньої дорослості»*

Виконав: здобувач 2 курсу,
групи ПС-21-2вм
спеціальності 053 «Психологія»
Шереметьєва Т.В.
Керівник: Гаркуша І.В.
PhD з соц. ком., доц.

Дніпро
2023 р.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи здобувача Шереметьєвої Тетяни Вікторівни

на тему: «**Особливості психологічного благополуччя особистості у період ранньої дорослості**»

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 053 «Психологія» (у форматі магістр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена проблемі особливості психологічного благополуччя особистості у період ранньої дорослості.

У кваліфікаційній роботі теоретично зазначено, що рання дорослість є особливим етапом в житті людини, коли здійснюється вибір головних життєвих цілей, стратегій подальшої реалізації життєвого шляху. У цьому віці (20-25 років) особистість починає самореалізацію власної життєвої перспективи в теперішньому, переосмислюючи минуле і моделюючи своє майбутнє.

Створена модель самореалізації особистості та конструктивного подолання нормативних життєвих криз в ранній дорослості доводить, що продуктивна реалізація особистості потребує адекватного прийняття даності, усвідомлення завдань та актуалізації ресурсів життєвого шляху.

З'ясовано, що існують відмінності у самореалізації життєвого шляху чоловіків і жінок досліджуваного періоду.

Зазначено, що гармонійний характер поведінки сприяє конструктивному подоланню різноманітних життєвих криз та особистісному зростанню особистості, що, в свою чергу впливає на переживання її психологічного благополуччя.

Обґрунтована на основі теоретичного аналізу концептуальна модель психологічного благополуччя особистості періоду ранньої дорослості є основою для подальшої побудови та реалізації стратегії емпіричного дослідження.

Встановлено, що на вибір життєвого шляху особистості періоду ранньої дорослості впливають ціннісні орієнтації та життєві пріоритети різних часових перспектив.

Встановлено, що переважаючими пріоритетами минулого в обох статей є такі: стосунки з близькими, друзями, навчання, освіта, відпочинок та дозвілля, здоров'я, матеріальне становище.

Визначено, що близько п'ятої частини чоловіків і жінок мають низький рівень психологічного благополуччя, пов'язаний з деструктивними тенденціями розвитку, а менш, ніж десята, – високий, зумовлений глибоким осмисленням часових перспектив та продуктивністю самореалізації.

Підтверджено зв'язок рівня психологічного благополуччя з прийняттям власного життєвого шляху та задоволенням особистістю своєю реалізацією.

Перспективи подальшого дослідження може бути аналіз чинників психологічного благополуччя особистості періоду ранньої дорослості у різних регіонах України.

Результати можна використати при викладанні навчальних дисциплін «Вікова психологія», «Психологія розвитку», «Гендерна психологія»,

«Диференціальна психологія» у вищих навчальних закладах; у роботі практикуючих психологів, консультантів, психотерапевтів, соціальних працівників та ін. Також результати дослідження можуть бути адаптовані для самопізнання та саморозвитку особистості в ранній дорослості.

Перелік ключових слів: рання дорослість, благополуччя, сімейний стан, рівень освіти, життєвий шлях, чоловіки, жінки.

SUMMARY

«Peculiarities of the Psychological Well-Being of the Individual in the Period of Early Adulthood»

Master's Degree Project of the 2-th year student, speciality «Psychology» (Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine, Department of Innovative Technologies in Pedagogy, Psychology and Social Work) is devoted to the problem of the peculiarities of the psychological well-being of the individual in the period of early adulthood.

In the qualification work, it is theoretically stated that early adulthood is a special stage in a person's life, when the choice of the main life goals and strategies for the further realization of the life path is made. At this age (20-25 years old), a person begins to realize his own life perspective in the present, rethinking the past and modeling his future.

The created model of personality self-realization and constructive overcoming of normative life crises in early adulthood proves that productive personality realization requires adequate acceptance of givens, awareness of tasks, and actualization of life path resources.

It was found that there are differences in the self-realization of the life path of men and women of the studied period.

It is noted that the harmonious nature of behavior contributes to the constructive overcoming of various life crises and the personal growth of the individual, which, in turn, affects the experience of his psychological well-being.

The conceptual model of the psychological well-being of an individual in the period of early adulthood, substantiated on the basis of theoretical analysis, is the basis for the further construction and implementation of an empirical research strategy.

It has been established that the choice of a person's life path in the period of early adulthood is influenced by value orientations and life priorities of different time perspectives.

It was established that the prevailing priorities of the past in both sexes are: relationships with loved ones, friends, studies, education, recreation and leisure, health, financial situation.

It was determined that about a fifth of men and women have a low level of psychological well-being associated with destructive development trends, and less than a tenth have a high level, due to a deep understanding of time perspectives and the productivity of self-realization.

The connection between the level of psychological well-being and the acceptance of one's own life path and personal satisfaction with one's realization has been confirmed.

Prospects for further research may be the analysis of the factors of psychological well-being of the individual in the period of early adulthood in different regions of Ukraine.

The results can be used in teaching the educational disciplines «Age Psychology», «Developmental Psychology», «Gender Psychology», «Differential Psychology» in higher educational institutions; in the work of practicing psychologists, consultants, psychotherapists, social workers, etc. Also, the research results can be adapted for self-discovery and self-development of personality in early adulthood.

Key words: early adulthood, well-being, marital status, level of education, life path, men, women.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ У ПЕРІОД РАННЬОЇ ДОРОСЛОСТІ	6
1.1. Зміст і значення періоду ранньої дорослості: проблеми, кризи та завдання розвитку особистості	6
1.2. Особливості реалізації життєвого шляху сучасних чоловіків і жінок у період ранньої дорослості	18
1.3. Вибір підходу до дослідження психологічного благополуччя особистості у період ранньої дорослості	26
1.4. Психологічне благополуччя у вимірі життєвого шляху особистості періоду ранньої дорослості: концептуальна модель дослідження	30
Висновки до першого розділу	
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ У ПЕРІОД РАННЬОЇ ДОРОСЛОСТІ	36
2.1. Стратегія емпіричного дослідження: обґрунтування методик, етапи реалізації	36
2.2. Особистість у ранньому дорослому віці: емпіричне дослідження пріоритетів та напрямів реалізації	41
2.3. Загальна характеристика переживання психологічного благополуччя особистості та його вікові відмінності у рівні вияву	57
2.4. Соціально-психологічні детермінанти психологічного благополуччя особистості у період ранньої дорослості	65
2.5. Диференціальний аналіз досліджуваних з різним рівнем переживання психологічного благополуччя	77
Висновки до другого розділу	90
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	95
ДОДАТКИ	100